

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/197/2015
Identifikačné číslo spisu: 3114202936
Dátum vydania rozhodnutia: 05.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3114202936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom v Piešťanoch, Teplická č. 7434/147, IČO: 36234176, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Justičná č. 9, IČO: 36789615, proti odporkyni H. F., bývajúcej v V.X, o zaplatenie 751,21 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15 Ro 53/2014, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín z 12. novembra 2014 sp. zn. 15 Ro 53/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .
Odporkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín uznesením z 12. novembra 2014 č.k. 15 Ro 53/2014-26 na základe odvolania navrhovateľa potvrdil platobný rozkaz Okresného súdu Trenčín z 23. mája 2014 č.k. 15 Ro 53/2014-21 v časti, v ktorej bola navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z náhrady súdneho poplatku 45 € a trov právneho zastúpenia 28,56 €.

Proti tomuto potvrdzujúcemu uzneseniu podal navrhovateľ dovolanie. Uviedol, že v konaní požadoval náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 142,78 € za dva úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia, súd mu ale náhradu trov konania priznal v krátenej výške. Odvolaciemu súdu vytkol, že nesprávne posúdil opodstatnenosť jeho odvolania a svoju argumentáciu podložil strohým odkazom na ustanovenia § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ktoré interpretoval a aplikoval v rozpore s vyhláškou. Správne mal totiž pri rozhodovaní o trovách konania použiť § 10 ods. 2 vyhlášky. Podľa názoru dovolateľa nie je odôvodnenie napadnutého uznesenia dostatočne vyčerpávajúce a presvedčivé. Postupom súdov mu v danej veci bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadal preto napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k dovolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1 O.s.p.). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Ustanovenie § 174 ods. 2 veta tretia O.s.p. predstavuje výnimku z tých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, v ktorých sa upravuje funkčná príslušnosť súdu. Odvolanie proti výroku platobného rozkazu o trovách konania má síce suspenzívny účinok (odkladá sa právoplatnosť výroku o náhrade trov konania), nemá ale devolutívny účinok odvolania, ktorý v iných prípadoch znamená, že príslušnosť rozhodnúť o odvolaní prechádza na funkčne vyšší súd. Súd, ktorý vydal platobný rozkaz, je síce súdom prvého stupňa, ak ale rozhoduje o odvolaní proti výroku platobného rozkazu o trovách konania, má postavenie opravného súdu (viď aj R 13/1998, R 102/2001, II. ÚS 811/00, ako publikáciu Števec / Ficová a kolektív, Občiansky súdny poriadok, Komentár, Nakladateľství C. H. Beck, Praha, 2009, str. 453). Obdobne v publikácii Krajčo a kolektív, Občiansky súdny poriadok, Komentár, I. diel, Eurounion, Bratislava, 2010, str. 668 sa uvádza, že „pokiaľ súd rozhoduje iba o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania, súd, ktorý platobný rozkaz vydal, je súčasne odvolacím súdom“. Zámerom takejto procesnej úpravy bolo zjednodušenie a zrýchlenie (zefektívnenie) rozkazného konania, v ktorom sa uplatňujú výlučne peňažné pohľadávky, ktoré vyplývajú zo skutočností uvedených navrhovateľom (§ 172 ods. 1 O.s.p.), a kde aj rozhodovanie o náhrade trov konania je podstatne jednoduchšie, než je to v iných sporových konaniach. S týmito právnymi závermi, ktoré zaujal najvyšší súd napríklad aj v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 175/2013, sp. zn. 3 Cdo 366/2014 sa dovolací súd stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V danom prípade okresný súd platobným rozkazom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi ním požadovanú sumu a tiež nahradiť mu trovy konania. O odvolaní navrhovateľa proti výroku o trovách konania rozhodol ten istý okresný súd, ktorý vydal platobný rozkaz. Uznesenie, ktorým bol potvrdený tento platobný rozkaz vo výroku o trovách konania, je v zmysle § 174 ods. 2 tretia veta O.s.p. uznesením odvolacieho súdu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. m/ O.s.p.).

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu, ktoré nemá znaky niektorého z uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné; jeho procesná prípustnosť preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. navrhovateľ v dovolaní nenamietal a v

dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ tvrdí, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možností pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

1. Pokiaľ dovolateľ namieta, že súdy pri rozhodovaní o trovách konania nemali aplikovať ustanovenia vyhlášky, na podklade ktorých rozhodli, ale že rozhodnutia mali založiť na použití iného ustanovenia vyhlášky, jeho námietka sa - po obsahovej stránke - netýka postupu súdov (v zmysle súladu jednotlivých procesných úkonov súdu so zákonom, resp. v zmysle procedúry prejednávania), ale právneho posúdenia, na ktorom súdy založili svoje rozhodnutia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (viď R 54/2012, ale napríklad aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

2. Z dovolania vyplýva tiež názor navrhovateľa, že napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené, prípadne že je preskúmateľné.

K tej časti dovolania, v ktorej žalobca naznačuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety - dovolaním napadnuté rozhodnutie uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľa.

5. Niektoré formulácie obsiahnuté v dovolaní nasvedčujú tomu, že dovolateľ je presvedčený o existencii tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Dovolací súd preto uvádza, že pokiaľ k vade tejto povahy prípadne aj došlo (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemohla založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde ani o znak alebo atribút rozsudku uvedeného v § 238 O.s.p., proti ktorému je dovolanie prípustné, ale ani o procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

6. Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní právo na náhradu trov vzniklo odporkyni (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní uvedenej náhrady (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.